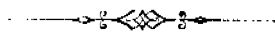


วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๑๒๕๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๗ หน้า ๒๑๕๖

### การพระราชกฤษฎีกาสมวาร

ทรงพระราชอุทิศถวาย ถัดองพระเดชพระคุณ

พระบาท สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง



พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง พระราชดำริเห็นว่า ตั้งแต่ พระบาท สมเด็จพระพุทธเจ้า หลวง เสด็จ สวรรคต มา บรรจบ ๕๐ วัน ใน วันที่ ๑๐ ธันวาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๕๗ ต่อ กับ สัปดาห์ ครึ่ง ที่ ๗ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ เจ้าพนักงาน เตรียมการ นำ เฝ้าฯ พระราชกุศต บัญญาสมวาร ที่ พระบรมศพ ใน วันที่ ๗ ธันวาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๕๗ เวลา บ่าย ๔ โมงเศษ พระยวน จีน ได้ เริ่ม สวด กงเต็ก ที่ ปราสาท พระที่นั่ง ดุสิตมหาปราสาท ตาม เคย แต่ เพิ่ม พระยวน จีน ขึ้น อีก ๒๒ เปน ๕๑ ทั้ง ผู้ เปน ประธาน

ครั้น เวลา ทุ่มเศษ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว ทรง เสร็จ เสร็จ เสร็จ หมาย ขาว ทหาร บก ทรง ประดับ เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ ฉายสพายุจักรกรี บรมราชวงษ์ เสด็จ ออก พระที่นั่ง ดุสิตมหา ปราสาท ทาง ซ้าย ใน พระบรมวงษานุวงษ์ ข้าทูล ถองชุด พระบาท แต่ง เติมยศ ขาว ผู้ ที่ ไม่ ได้ ใช้ เติมยศ พระบรมวงษานุวงษ์ ทรง เครื่อง ขาว อย่าง เติมยศ ข้าทูล ถองชุด พระบาท แต่ง เครื่อง ขาว อย่าง เติมยศ คาด ครุย เผ่า ทูล ถองชุด พระบาท

เล่ม ๒๗ หน้า ๒๑๕๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๑๙๑๙

ทรงจุดเทียนเครื่องนมัสการในพระธาก ถวายบังคมพระบรมศพแล้ว  
ทรงจุดเทียนนมัสการนำพระประจำพระชนมวาร ในพระบรมศพแล้ว  
พระสงฆ์ ๓๐ รูป มีพระอริยมุนี เป็นประธาน เจริญพระพุทธมนต์  
โศภาทปฏิมอกชาติปาฐะ แด่กรรมดังคิณี มาติกาปาฐะ เป็นต้นจบแล้ว  
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทอดไตร แต่โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระ  
พระเจ้าอยู่หัวยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครสวรรค์วรพินิต เจ้าฟ้ากรมขุนพิศณุ  
โลกประชานารถ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา เจ้าฟ้ากรมขุนตพระวิมาลย์  
ทรงทอดรวม ๓๐ ไตร พระสงฆ์ลำดับปรกณแล้ว ทรงจุดเทียนเครื่อง  
ทองน้อย เครื่องนมัสการ ทรงธรรม พระวรวงษ์เธอ พระองค์เจ้าพระ  
สถาพรพิริยพรต ถวายศีล คักกราช ถวายเทศน์กัณฑ์หนึ่งจบแล้ว  
พระสงฆ์ที่สด พระพุทธมนต์รับศีลแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว  
ทรงทอดไตรเทศน์ลำดับปรกณแล้ว ทรงประเคนเครื่องไทยธรรมไม่วัตถุ  
บ้างจัญมูตรา ๔๐ บาทบุษบกัณฑ์ พระสงฆ์ถวายอดิเวก ถวายพระพร  
ดาแล้ว ประทับมีพระราชดำรัสแก่พระบรมวงษานุวงษ์ ข้าราชการที่ท่า  
งตั้ง เชิญเครื่องขึ้นไปตั้ง พระญวนจีน สวดตามวิธีแล้ว โปรดเกล้าฯ  
ให้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนพิศณุโลกประชานารถ ทรง  
ทอดไตรสำหรับพระญวนจีน ๕๑ ไตร พระญวนจีน สวดลำดับปรกณแล้ว  
เวลายามเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้น

วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๑๒๙ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๗ หน้า ๒๑๕๓

วันที่ ๘ ธันวาคม วันโกสสินทร์ ศก ๑๒๙ เวลาเช้า ๕ โมง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเครื่องเต็มยศ ชาวทหารบก ทรงประดับ  
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เต็มยศ ออก พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ทรง  
จุดเทียน เครื่องนมัสการ ถวายบังคม พระบรมศพ แล้ว ประทับพระราช  
ที่นั่งตั้ง พระสงฆ์สดก ถวายพรพระ จบแล้ว ทรงประเคน อาหารวิณฑบาต  
พระบรมวงษานุวงศ์ ทรงประเคน พระสงฆ์รับพระราชทาน ฉน์ แด่แม่  
ไป ฉน์ ที่ศค นำพระที่นั่ง ๑๔ รูป เมื่อฉน์แล้วขึ้นไป รวมบนพระที่นั่ง  
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคน หมากพลู ชูบเทียน แด่ใบวัดถ  
บัจจิมูลราคา ๑๐ บาท แทนเครื่องไทยธรรมแล้ว พระสงฆ์ถวายอนุ  
โมทนา ถวายฮัตถิเรก ถวายพระพรดาแล้ว พระบรมวงษานุวงศ์ ทรง  
ทอดใจ พระสงฆ์สัคคัมปกรณแล้ว ถวายอนุโมทนา อีกครั้ง ห้าง  
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดเทียน เครื่องทองน้อย แด่เครื่อง  
นมัสการ ทรงธรรม พระเทพเมธี ถวายเทศนา จบแล้ว ทรงทอดใจ  
เทศน์นำแถวพับ พระรับสัคคัมปกรณแล้ว ทรงประเคนเครื่องไทยธรรม  
มีคัมบัจจิมูลราคา ๔๐ บาท บูชาภรณ์ แด่เครื่องไทยธรรม พระรับสัคคัม  
พระเทพเมธี ถวายฮัตถิเรก ถวายพระพรดาแล้ว ข้าราชการ ที่ทำงเด็ก  
เขียนเครื่องขึ้นไปตั้ง พระญวน ฉน์ สวดตามวิธี จบแล้ว โปรดเกล้าฯ  
ให้ตั้งโต๊ะ พระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครราชสีมา ทรงทอดผ้า

เล่ม ๒๗ หน้า ๒๑๕๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๑๒๙

รายรับ ๒๐๐ รูป พระสงฆ์ลำดับปรภณ มี พระประสิทธิ์คีตคุณ เป็น  
ประธาน สวด มาติกา สดับปรภณ ถวาย อติเรก ถวาย พระพร ๓ ถ้วย  
เวลาบ่ายโมงหนึ่ง เสด็จขึ้น

เวลาบ่าย ๔ โมงเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง พระ  
ภุษาเครื่อง ขาว เสด็จ ออก ประทับ ที่ ปราสาทแก้ว พระญวน จีน สวด  
ตาม วิถี แด เต็ม ข้าม สพาน พระยาภักดี ภัทรากร เสิญ เครื่อง ของ น้อย  
พระยาบริบูรณ์ โกษากร เสิญ พระวิญญาณ เต็ม ตามพระญวน จีน พระบาท  
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ พระราชดำเนิน ตาม พระญวน จีน ข้าม สพาน  
พระบรมวงษานวงษ์ ตาม เสด็จ แด ทรง ไปรับ เงิน สดับ แล้ว พระญวน จีน  
ไปยืน สวด ที่ โตะ หน้า ปราสาท วิถี แล้ว มา ข้าม สพาน อีก คราว หนึ่ง แล้ว  
ประทับ พระราชอาสน์ ที่ ปราสาท พระญวน จีน สวด ตาม วิถี จบ แล้ว เสด็จ  
ขึ้น เวลาบ่าย ๕ โมง

เวลาค่ำทุ่มเศษ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง เครื่อง เต็มยศ  
ขาว ทหาร บก ทรง ประดับ เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ เสด็จ ออก พระ ที่  
นั่งจักรกรี มหาปราสาท ประทับ พระราชยานทรง ทหาร รวบ ที่ ตั้ง แถว  
รับ เสด็จ ถวายวันทยาอุช บรรดง เพดง แด ธรรมเสริญ พระบารมี เสด็จ พระ  
ราชดำเนิน ด้วย กระจบวง พระราชยาน ทาง หน้า ห้องเวณ กรมพระอดิภรณ์  
เข้าใน ประตู กำแพง แล้ว เลี้ยวไป เสด็จ ขึ้น มุขกระดรรต่านใต้ เสด็จ  
ออก พระที่นั่ง สดับตามมหาปราสาท เข้าใน พระฉาก ทรงจุด เทียน เครื่องนมัสการ

ถวาย บังคม พระบรมศพ แล้ว ทรง จุดเทียน เครื่อง นมัสการ นำโต๊ะหมู่  
 พระสงฆ์ ๓๐ รูป มีพระวินัยกิจโกศลเป็น ประธาน สวด พระพุทธรมณดี  
 อัมรินทร์สูตร แล ชนม์สังคินน์มาติกาเป็น ต้น ตามเคย จบแล้ว พระบาท  
 สัมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง ทอดไตร แลโปรดเกล้าฯ ให้ สัมเด็จพระเจ้า  
 อยุทธยาเธอ ๔ พระองค์ ที่ได้ ออก พระนาม มาแล้วในวัน ต้น ทรงทอด  
 พระสงฆ์ สดับปกรณ์ แล้ว ทรงจุดเทียน เครื่อง นมัสการ ทรงชนม์ พระ  
 ชนม์เจดีย์ ถวาย เทคนา พระสูตร ที่ พระสวด จบแล้ว ทรง ทอดไตร  
 สดับปกรณ์ แล ทรง ประเคน เครื่อง ไทยธรรมไป วัดกุบัจจิมุตรราคา ๔๐ บาท  
 บรรดากันต์แล้ว ข้าราชการ ที่ทำ กงเต็ก เขิญ เครื่อง ขึ้นไป ตั้ง ใน พระฉาก  
 พระญวนจีน ยืน สวด ที่ หน้า พระฉาก จบแล้ว เขิญ เครื่อง ถวาย เวลายาม  
 หนึ่ง เสด็จ กลับด้วย กระบวน พระราชยาน ตาม ทาง เดิม ขึ้น พระที่นั่ง  
 จักรกรี มหาปราสาท พระญวนจีนได้ ไป ถอย กระทง ที่ทำ ราชวรคิษรู แล้ว  
 กลับ มา สวด กงเต็ก ต่อไป

วันที่ ๑๙ ธันวาคม วันวันโกสินทร ศก ๑๒๙ เวลาเช้า ๕ โมง  
 พระบาท สัมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ทรง เครื่อง เต็มยศ ขาว ทหาร บก ทรง  
 ประทับ เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ เสด็จ ออก พระที่นั่ง ดุสิต มห. ปราสาท  
 ทาง ข้างใน ทรงจุดเทียน เครื่อง นมัสการ ถวาย บังคม พระ บรมศพ แล้ว  
 ประทับ พระ ราชบัลลังก์ พระสงฆ์ ถวาย พร พระ จบ ทรง ประเคน อาหาร

เล่ม ๒๗ หน้า ๒๑๕๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๑๙๑๕

ปิณฑาทาต พระบรมวงษานุวงศ์ ทรง ประเคน พระสังข์รับ พระราชทาน  
ฉันทน์ เหมือน วัน ก่อน แล้ว ทรง ประเคน หมาก พลุ รูปเทียน ใบ วัดถุ่มบังจ้าย  
มูตร ราคา ๑๐ บาท แทน เครื่อง ไทยธรรม แล้ว พระสังข์ ถวาย อนุโมทนา  
ถวาย อติเรก ถวาย พระ พร ตา แล้ว พระ บรม วงษานุวงศ์ ทรง ทอด  
ไตร พระ สังข์ สดับ ปกรณ์ ถวาย อนุโมทนา อีก ครั้ง หนึ่ง แล้ว มี  
การ ตั้ง เครื่อง พระ ญวน จีน สวด กงเต็ก จบ แด เชิญ เครื่อง กลับ แล้ว  
ทรง จุดเทียน เครื่อง ทรง ธรรม พระ วิสุทธานายก ถวาย เทคนา ดิจฉวิสุต  
จบ แล้ว พระบาท ส้มเต๋อ พระเจ้าอยู่หัว ทรง ทอดไตร เทคนั ผ้าขาว พับ  
แก้ พระ รับ สัพพี สดับ ปกรณ์ แล้ว ทรง ประเคน เครื่อง ไทย ธรรม ใบ วัดถุ่ม  
บังจ้าย มูตร บูชา ถิ่นที่ เหมือน ถิ่นที่ ก่อน ๆ แด ทรง ประเคน เครื่อง  
ไทย ธรรม พระ รับ สัพพี แล้ว พระ วิสุทธานายก ถวาย อติเรก ถวาย  
พระ พร ตา แล้ว โปรดเกล้า ๆ ให้ ส้มเต๋อ พระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้า  
กรมขุน นคร ราชดีมา ทรง ทอดผ้า รวย ร้อย ๒๐๐ รูป พระสังข์  
สดับ ปกรณ์ มี พระอุตรคณาวิทักษ์ เป็น บัระชาน สวด มาติกา แด สดับ ปกรณ์  
ถวาย อติเรก ถวาย พระ พร ตา แล้ว เวลา บ่าย โมง เศษ แล้ว ขึ้น  
ทาง ช้าง ใน ตาม เดิม

เวลา บ่าย ๔ โมง เจ้า พนักงาน กง เต็ก ย้าย ไต่ บูชา มา ตั้ง ที่ ชาตา  
เยื้อง หน้า ประตู กำแพง แก้ว แด ตั้ง เคียง ของ เก้าอี้ เป็น ชั้น ตต แด ตั้ง

วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๑๙๓๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๗ หน้า ๒๑๕๗

เกล้าฯ ข้าง ตะ แลว สำหรับ พระ ญวนจีน นึ่ง เสร็จแล้ว เวลาบ่าย ๔ โมงเศษ  
พระ ญวนจีน ๕๑ สวดตามวิธี ครั้นเวลาบ่าย ๕ โมง พระบาท  
สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว ทรง พระกรุณา เสร็จ ของ ชาว เสด็จ ออก ประทับ  
พระ วารสารัน ที่ ปรา กงเต็ก ทอด พระ เนตร พระ ญวน จีน สวด ทั้ง กระจาด  
ตาม วิธี แล้ว พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่ หัว เสด็จ ขึ้น ประทับ บน เกย  
ที่ พระ ที่ นึ่ง อารณ พิโมกษ์ปราสาท ทรง ไปรย ผด ถัดม พฤษ์ แด ฉดาก  
เครื่อง กระจาด แล้ว เวลา ย่ำค่ำ เสด็จ ขึ้น ทาง ข้าง ใน ตาม เดิม

เวลา ทุ่มเศษ ทรง เสร็จ เต็มยศ ชาว จอมพล ทหาร เวื่อ เสด็จ  
ออก พระ ที่ นึ่ง จักร กรมหาปราสาท ทหาร ราม ตั้ง แถว หน้า ห้อง เวณ  
อวดกษณ ถวาย วันทยาอุช บรร เอง เพดง แตร สรรเสริญ พระ บารมี  
เสด็จ พระ ราช ดำเนิร ขึ้น ทาง มุข กระจาด ด้าน ไต้ เสด็จ ออก พระที่ นึ่ง  
ดุสิตมหา ปราสาท ทรง จุดเทียน แล้ว พระสังฆรามัญ ๓๐ รูป  
มี พระอุเมชาจารย์เป็น ประธาน เจริญ พระ พุท มนต์ ชัมมจักกัปปวัตตน  
สูตร แด ชรรม สังคินี่มาติกา จบแล้ว ทรง ทอด ไตร แด ไปรดเกล้า ๆ  
ให้ สมเด็จพระเจ้า น้อยยาเธอ ทั้ง ๔ พระองค์ ที่ ไต้ ออก พระ นาม มา  
แล้ว ทรง ทอด พระสังฆ สดับปกรณ์ แล้ว ทรง จุดเทียน เครื่อง ทอง น้อย  
เครื่อง ทรง ชรรม แล้ว พระ ชรรม โภษาจารย์ ถวาย เทคนา โรหิตัสสสูตร  
จบ แล้ว ทรง ทอด ไตร สดับ ปกรณ์ แด ทรง ประเคน เครื่อง ไทย ชรรม

เล่ม ๒๗ หน้า ๒๑๕๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๑๒๙

แต่ใบวัดอุปัชฌาย์มูลค่า ราคา ๔๐ บาท บุชชา กัณฑ์แล้ว พระสงฆ์ ถวายอดิเรก ถวาย พระ พร ตา แล้ว มี การ ตั้ง เครื่อง สวด กงเต็ก อย่าง วันก่อน ๆ เวลา ยามเช้า พระบาท ส้มเต๋อ พระ เจ้าอยู่หัว เสด็จ ถัดบ กระทบ พระราชยาน ตาม ทาง เติม

วันที่ ๑๐ ธันวาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๙ เวลาเช้า ๕ โมง พระบาท ส้มเต๋อ พระเจ้าอยู่หัว ทรง เครื่อง เติม ยศ ถวาย ทหารมหาดเล็ก ประดับ เครื่อง ราชอิศริยาภรณ์ เสด็จ ออก พระที่นั่ง ดุสิต มหา ปราสาท ทรง จุดเทียน เครื่อง นมัสการ แล้ว พระสงฆ์ ถวาย พร พระเจม ทรง ประเคน พระสงฆ์ รับ พระราชทาน เงิน ตั้ง วัน ก่อน ๆ แล้ว ทรง ประเคน หมาก พลุ รูปเทียนใบวัดอุปัชฌาย์มูลค่า ราคา ๑๐ บาท แทน เครื่องไทยธรรม แล้ว พระสงฆ์ ถวาย อนุโมทนา ถวาย อดิเรก ถวาย พระ พร ตา พระบรม วงษานุวงศ์ ทรง ทอดไตร พระ สงฆ์ สดับ ปกรณ์ ถวาย อนุโมทนา อีก ครั้ง หนึ่ง แล้ว มี การ ตั้ง เครื่อง สวด กงเต็ก จบ ไปรดเกล้า ๆ ให้ ส้มเต๋อ พระเจ้า น้อยยาเชอ เจ้า พ้ากรมขุน นคร ราชสีมา ทรง ทอดผ้า ขาว พับ เนื้อดี ๕๑ พับ พระญวนจีน สวด สดับ ปกรณ์ แล้ว ทรง ทอด ผ้า รวย ร้อย อีก ๒๐๐ รูป พระสงฆ์ สดับ ปกรณ์ มี พระ ศรี สัมโพธิ์ เปน ประธาน สวด มาติกา สดับ ปกรณ์ แล้ว แด ทรง พระ กรุณา ไปรด พระ ราชทาน เงิน ๔๐๐ บาท แก่ พระ ญวนจีน เวลา เกือบ บ่าย โมง



เด็กรุ่น แล้ว พระญวนจึงได้สดุดีพระเจ้าเครื่อง กระดาษ เวลาบ่าย

๒ โมงเศษ

เวลาบ่าย ๔ โมง ข้าทูลของขุดีพระบาทใต้ฉางพวง มาตา แด  
ถวายบังคม พระบรมศพเนื่อง ๆ กัน

เวลาบ่าย ๕ โมง พระบาท ส้มเต๋จพระเจ้าอยู่หัว ทรง เครื่อง  
เค็มยศชาว ทหาร มหาดเล็ก ประดับ เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ เด็ดจ  
ออกพระที่นั่งจักรี กรม มหาปราสาท ประทับ พระราชยาน ทรง เด็ดจ  
พระ ราชดำเนียร กระบวน พระ ราชยานตั้ง วัน ก่อน ๆ เด็ดจ ออกพระที่นั่ง  
ดุสิต มหาปราสาท เข้าใน พระ ฉาก ทรง จูต เทียน เครื่อง นมัสการ ทรง  
ฉาง พวง มาตา ถวาย บังคม พระ บรมศพ แล้ว ต่อ ประทับ พระราช  
บัลลังก์ พระ บรมวงษานวงษ์ ทรง ฉาง พวง มาตา ถวายบังคม พระ  
บรมศพ เป็น ลำดับไป ทัดแล้ว พระ บาท ส้มเต๋จ พระ เจ้าอยู่หัว ทรง จูต  
เทียน เครื่อง นมัสการ ทรง ชนม พระ วิสุทธินิโสภณ ถวายเทศนา  
ฉีกฉวีฤดาบแล้ว ทรง ทอดไตรเทคนี่ผ้าขาว พับ พระ รั้ว สัพพี สดับปกรณ์  
แล้ว ทรง ประเคน เครื่อง ไทย ชนม แด โบ วัดกุบัจจัย มุต บุชากันท์  
แด พระ ที่ รั้ว สัพพี เตม ส้มควร พระสังฆีถวาย อติเรก ถวาย พระ พร  
ตาแล้ว พระบาท ส้มเต๋จ พระเจ้าอยู่หัว เด็ดจ กัดบ กระบวน พระราชยาน  
ตาม ทาง เดิม เด็กรุ่น พระที่นั่งจักรี กรม มหา ปราสาท เวลาบ่าย  
๕ โมงเศษ เป็น เสร็จ การ